

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 2.6.2014
COM(2014) 420 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm ta' riforma nazzjonali għall-2014 tal-Pajjiżi l-Baxxi

**u li twassal opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-
2014**

{SWD(2014) 420 final}

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm ta' riforma nazzjonali għall-2014 tal-Pajjiżi l-Baxxi

u li twassal opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-2014

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b' mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishiĥ ta' pozzizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika¹, u b' mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi², u b' mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea³,

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropea⁴,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni biex tiġi mnedija strategija ġdida għat-tkabbir u l-impjiegi, Ewropa 2020, ibbażata fuq koordinazzjoni msaħħa tal-politiki tal-ekonomija, li tiffoka fuq il-punti ewlenin fejn hija meħtieġa azzjoni biex jissahħa il-potenzjal tal-Ewropa għal tkabbir sostenibbli u kompetittività.
- (2) Fit-13 ta' Lulju 2010, il-Kunsill, abbażi tal-proposti tal-Kummissjoni, adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida ġenerali għall-politiki ekonomiċi għall-Istati Membri u l-Unjoni (mill-2010 sal-2014) u, fil-21 ta' Ottubru 2010, adotta deċiżjoni dwar il-linji gwida għall-politiki tal-impjiegi tal-Istati Membri, li flimkien jiffurmaw

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

³ COM(2014) 420 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 u P7_TA(2014)0129.

il-"linji gwida integrati". L-Istati Membri kienu mistiedna sabiex jikkunsidraw il-linji gwida integrati fil-politiki ekonomiċi u tal-impjegi tagħhom.

- (3) Fid-29 ta' Ġunju 2012, il-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern iddeċidew dwar Patt għal Tkabbir u Impjegi, li jipprovdni qafas koerenti għal azzjoni f'livell nazzjonali, dak tal-UE kif ukoll taż-Zona tal-Euro permezz tal-użu tal-ghodod, l-istrumenti u l-politiki kollha possibbli. Huma ddeċidew dwar azzjoni li għandha tittiehed fil-livell tal-Istati Membri, fejn b'mod partikolari esprimew impenn shih biex jintlahqu l-għanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 u biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż.
- (4) Fid-9 ta' Lulju 2013, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-2013 u wassal l-opinjoni tiegħu dwar il-programm ta' stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi aġġornat għall-2012-2017. Fil-15 ta' Novembru 2013, f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 473/2013⁵, il-Kummissjoni ppreżentat l-opinjoni tagħha dwar l-abbozz ta' pjan baġitarju tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-2014⁶.
- (5) Fit-13 ta' Novembru 2013, il-Kummissjoni adottat l-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir⁷, li jagħti bidu għas-Semestru Ewropew 2014 tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Fl-istess ġurnata abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkanizmu ta' Twissija⁸, li fih il-Pajjiżi l-Baxxi ġew identifikati bħala wiehed mill-Istati Membri li dwaru għandu jitwettaq eżami mill-ġdid fil-fond.
- (6) Fl-20 ta' Diċembru 2013, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet li jiżguraw stabbiltà finanzjarja, konsolidament fiskali u azzjoni biex jissahħaħ it-tkabbir. Il-Kunsill enfasisza l-htieġa li jissokta l-konsolidament fiskali differenzjat u favur it-tkabbir, sabiex il-kundizzjonijiet ta' self għall-ekonomija jerġghu lura għan-normal, jiġu promossi t-tkabbir u l-kompetittività, jiġu ttrattati l-qgħad u l-konsegwenzi soċjali tal-kriżi, u biex l-amministrazzjoni pubblika tiġi mmodernizzata.
- (7) Fil-5 ta' Marzu 2014, il-Kummissjoni ppubblikat ir-riżultati tal-eżami mill-ġdid fil-fond dwar il-Pajjiżi l-Baxxi⁹, skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011. L-analiżi tal-Kummissjoni wasslitha biex tikkonkludi li l-Pajjiżi l-Baxxi għadhom għaddejjin minn zbilanci makroekonomiċi li jeħtieġu monitoraġġ u azzjoni politika. Partikolarment, l-iżviluppi makroekonomiċi fir-rigward tas-settur tad-dejn u d-dizingranaġġ fis-seħħ, flimkien mal-ineffċjenzi li baqa' fis-suq tad-djar, jisthoqilhom attenzjoni. Għalkemm is-surplus kbir fil-kont kurrenti ma jimponix riskji bħal deficits kbar, u huwa parzjalment marbut mal-htieġa għal dizingranaġġ, il-Kummissjoni se ssegwi l-iżviluppi fil-kont kurrenti tal-Pajjiżi l-Baxxi fil-kuntest tas-Semestru Ewropew.
- (8) Fid-29 ta' April 2014, il-Pajjiżi l-Baxxi ppreżentaw il-programm nazzjonali ta' riforma tagħhom għall-2014 u fit-30 ta' April 2014 ippreżentaw il-programm ta' stabbiltà għall-2014. Biex jiġu kkunsidrati l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ Programmi ġew ivvalutati fl-istess żmien.

⁵ ĠU L 140, 27.5.2013, p. 11.

⁶ C(2013) 8008 final

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ COM(2013) 790 final.

⁹ SWD(2014) 87 final.

- (9) L-objettiv tal-istrateġija tal-baġit spjegata fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2014 huwa li jiġi żgurat li l-korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv fl-2013 tkun sostenibbli, u li tintlaħaq pozizzjoni baġitarja qrib l-objettiv ta' terminu medju sal-2015. L-objettiv ta' terminu medju huwa defiċit strutturali ta' mhux aktar minn 0,5 % tal-PDG, li jirrifletti r-rekwiziti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Miżuri fiskali mdaqsa addizzjonali kienu implementati iżda l-iżbilanċ strutturali (rikalkulat) fl-2014 huwa ppjanat li jibqa' konstanti mata mqabbel mal-2013, li jindika devjazzjoni sinifikanti mill-aġġustament minimu meħtieġ ta' 0,5 % tal-PDG. Fl-2015, l-iżbilanċ strutturali (rikalkulat) huwa ppjanat li jitjieb b'0,3% tal-PDG. In-nefqa tikber b'pass konstanti mal-parametru referenzjarju tan-nefqa kemm fl-2014 kif ukoll fl-2015. Wara l-valutazzjoni kumplessiva tal-istrateġija baġitarja tal-Pajjiżi l-Baxxi, il-perkors tal-aġġustament lejn l-objettiv ta' terminu medju huwa parzjalment konformi mar-rekwiziti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Skont il-Programm ta' Stabbiltà, id-dejn gross tal-gvern se jstabbilizza ruhu fl-2015 u minn hemm 'l hemm jonqos. Ix-xenarju makroekonomiku sottostanti l-proġezzjonijiet baġitarji fil-programm huwa plawsibbli, u thejja mill-Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis li huma indipendenti, Ir-riskji għall-miri tal-baġit jidhru li huma mdaqsa iżda ġeneralment bilanċjati. It-tbassir tar-rebbieġha 2014 tal-Kummissjoni jistenna stabbilizzazzjoni tal-bilanċ strutturali fl-2014 u titjieb ta' 0,5 % tal-PDG fl-2015. Skont it-tbassir tal-Kummissjoni, il-Pajjiżi l-Baxxi se jikkonformaw mal-parametru referenzjarju tan-nefqa fl-2014, iżda mhux fl-2015. Sabiex jitjieb il-potenzjal tat-tkabbir tal-Pajjiżi l-Baxxi, huwa ta' importanza massima li l-konsolidazzjoni meħtieġa tissalvagwardja n-nefqa li ttejjeb it-tkabbir, bħall-innovazzjoni u r-riċerka, fosthom ir-riċerka fundamentali, l-edukazzjoni u t-taħriġ. Abbazi tal-valutazzjoni tiegħu tal-programm u t-tbassir tal-Kummissjoni, skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li l-Pajjiżi l-Baxxi għabu d-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika ta' għom sostanzjalment taħt it-3 % tal-PDG fl-2013, iżda mill-2014 jinsabu friskju ta' devjazzjoni sinifikanti mir-rekwiziti tal-fergħa preventiva.
- (10) Sfida ewlenija tinsab fis-suq tad-djar, fejn riġiditajiet u inċentivi distortivi ilhom jingemghu tul id-diċennji biex jiffurmaw il-finanzjament tad-djar u x-xejriet fis-settur tat-tfaddil. It-tendenza tal-unitajiet domestiċi li jingranaw id-dejn ipotekarju gross ma' patrimonju immobbiljari tirrifletti bil-kbir l-inċentivi fiskali li ilhom jeżistu, speċjalment id-deduċibbiltà shiħa mit-taxxa tal-interessi ipoketarji. Minn April 2012, ġew implimentati serje ta' miżuri biex parzjalment jindirizzaw dawn l-inċentivi. Xi wħud minn dawn jinvolvu aġġustamenti fit-trattament fiskali tal-finanzjament tad-djar. Il-mossa gradwali biex tiġi limitata d-deduċibbiltà mit-taxxa tal-interessi ipoketarji u jizdiedu l-inċentivi għall-ammortizzazzjoni hija ġġustifikata, iżda t-tnedija gradwali ta' din il-miżura hija bil-mod wisq biex tinfluwenza l-imġiba tal-ammortizzazzjoni. Il-proporzjon tas-self mal-valur ta' 100 %, li se jintlaħaq fl-2018 xorta għadu għoli. Is-suq tal-kiri huwa ristrett bir-regolamentazzjoni u l-preżenza qawwija ta' settur tal-djar soċjali kbir hafna li xorta waħda jkollu jaffacċa listi ta' stennija twal. L-introduzzjoni riċenti ta' differenzazzjoni tal-kera abbażi tal-introjtu fis-settur tad-djar soċjali hija pass fid-direzzjoni t-tajba, iżda l-impatt huwa limitat. Il-korporazzjonijiet tad-djar soċjali xorta waħda jistgħu jibnu postijiet b'rata mensili oġhla mil-limitu tal-kiri soċjali. Minkejja r-rakkomandazzjonijiet tal-2013 li talbu għal attenzjoni fuq l-unitajiet domestiċi l-aktar fil-bżonn, din ir-ridirezzjoni ma seħhitx. Għalhekk, filwaqt li l-miżuri proposti huma passi fid-direzzjoni t-tajba, il-pass kumplessiv tar-riformi huwa kajman fl-indirizzar tal-problemi sottostanti u għalhekk jeħtieġ jithaffef, filwaqt li jibqa' jiġi żgurat li jkun hemm djar soċjali disponibbli għaċ-ċittadini żvantaġġati li ma jistgħux jiksbu residenza bil-

kundizzjonijiet tas-suq, fosthom flokalitajiet b'domanda għolja. Ir-rakkomandazzjonijiet tal-2013 jissuġġerixxu li t-tħaffif tal-mizuri fis-suq tad-djar għandu jkun soġġett għall-iżviluppi ekonomiċi kumplessivi. Hekk kif l-ekonomija u s-suq tad-djar huma mistennija jkomplu jirkupraw, għandu jitqies li jithaffef il-pass tar-riformi.

- (11) Is-sostenibbiltà fit-tul tas-sistema tal-pensjonijiet ilha titjeb permezz ta' zieda gradwali fl-età statutorja tal-irtirar minn 65 sena fl-2012 għal 67 sena fl-2023. Il-Pajjiżi l-Baxxi bdew riformi komprensivi fil-pilastri finanzjati pubblikament u privatament tas-sistema tal-pensjonijiet u fis-sistema ta' kura fit-tul. Dan huwa kkumplimentat b'riformi li jheggu lill-haddiema akbar fl-età biex jaħdmu għal aktar żmien u biex tizzied il-mobilità fis-suq tax-xogħol. Ir-riformi fil-kura fit-tul tefgħu r-responsabbiltajiet fuq il-muniċipalitajiet, bi tnaqqis tan-nefqa kumplessiva u fowkus fuq effiċjenza akbar. Partijiet minn dawn ir-riformi sostanzjali għadhom iridu jiġu adottati. L-isfidi li jibqa' jinkludu distribuzzjoni xieraq bejn il-generazzjonijiet u fi hđanhom tal-kostijiet u r-riskji, u li jiġu mmonitorjati l-kwalità u l-aċċessibbiltà tal-htigijiet ta' kura fit-tul. L-implimentazzjoni tal-pjanijiet għar-riforma tal-kura fit-tul tgħin biex jitrazznu l-kostijiet tat-tixjiħ li qed jogħlow malajr u għalhekk issostni s-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi. F'dan ir-rigward, il-kwalità u l-aċċessibbiltà għall-kura fit-tul għandhom jinżammu fl-livell adegwat.
- (12) Ir-riformi proposti mill-gvern fis-suq tax-xogħol jimmiraw li jzidu l-parteciċipazzjoni u l-mobbiltà fis-suq tax-xogħol. L-Att tal-Parteciċipazzjoni għandu l-għan li jsaħħah il-parteciċipazzjoni fis-suq tax-xogħol. Mandankollu, ir-riformi għadhom mhumiex miktuba fl-iġi. Barra minn hekk, huma meħtieġa aktar mizuri biex jitnaqqsu d-disinċentivi fiskali għax-xogħol u titjeb l-impjigabbiltà tal-persuni fil-margini tas-suq tax-xogħol, fosthom in-nisa, nies bi sfond migratorju, nies b'dizabbiltà u l-anzjani. Il-Pajjiżi l-Baxxi habbru riformi fl-iskema tal-benefiċċji tal-qgħad u fil-legiżlazzjoni relattivament stretta tal-protezzjoni tax-xogħol, inkluż inċentiv tat-taxxa biex tizzied il-parteciċipazzjoni. Madankollu, filwaqt li dawn il-mizuri jmorru fid-direzzjoni t-tajba, huma ma jistgħux jiġu vvalutati bis-shiħ qabel jiġu implimentati fir-realtà. It-tħaffif tat-tneħħija tad-diżinċentivi li baqa' għal daww l-unitajiet domestiċi b'tieni sors ta' introjtu biex iżidu s-sieġhat li jaħdmu għandu l-potenzjali li jtaffi aktar in-nuqqas ta' forniment ta' haddiema fil-futur. Finalment, użu aħjar tal-flessibbiltà eżistenti fil-qafas istituzzjonali għal zidiet aktar differenzjati fis-salarji jista' jsostni l-introjtu kumplessiv tal-untijiet domestiċi u għalhekk tad-domanda domestika mingħajr ma jkun ta' ħsara għall-kompetittività.
- (13) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni għamlet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Pajjiżi l-Baxxi. Ivvalutat l-programm ta' stabbiltà u l-programm nazzjonali ta' riforma. Hija qieset mhux biss ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fil-Pajjiżi l-Baxxi iżda anki l-konformità tagħhom mar-regoli u l-gwida tal-UE, fid-dawl tal-htieġa li tissaħħah il-governanza ekonomika generali tal-Unjoni billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont is-Semestru Ewropew jidhru fir-rakkomandazzjonijiet minn (1) sa (4) hawn taħt.
- (14) Abbażi ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi, u l-opinjoni tiegħu¹⁰ tidher b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) ta' hawn taħt.

¹⁰ Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.

- (15) Il-Kunsill eżamina l-programm nazzjonali ta' riforma u l-programm ta' stabbiltà fid-dawl tar-rieżami fil-fond tal-Kummissjoni u ta' din il-valutazzjoni. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet (2) u (4) hawn taht.
- (16) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet ukoll analiżi tal-politika ekonomika taż-Żona tal-Euro ingenerali. Abbażi ta' din l-analiżi, il-Kunsill hareġ rakkomandazzjonijiet specifici għall-Istati Membri li l-munita tagħhom hija l-euro. Il-Pajjiżi l-Baxxi għandhom jiżguraw ukoll l-implimentazzjoni sħiħa u f'waqtha ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Pajjiżi l-Baxxi jieħdu azzjoni fil-perjodu 2014-2015 sabiex:

1. Wara l-korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv, issaħħu l-miżuri baġitarji tal-2014 fil-dawl tad-differenza emergenti ta' 0,5% tal-PDG abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa 2014 tal-Kummissjoni, li jindika riskju ta' devjazzjoni sinifikanti relattiva mar-rekwiżiti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fl-2015 isaħħu b'mod sinifikanti l-istrategija baġitarja biex jiżguraw li jilħqu l-oġettiv ta' terminu medju u wara dan jibqgħu jzommuh, u jiżguraw li r-regola tad-dejn tintlaħaq sabiex iżommu l-proporzjon tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika f'perkors sostenibbli 'l isfel. Jipproteġu n-nefqa f'oqsma li huma direttament rilevanti għat-tkabbir bħall-edukazzjoni, l-innovazzjoni u r-riċerka.
2. Izidu l-isforzi biex jirrifirmaw is-suq tad-djar billi jżidu r-ritmu tat-tnaqqis tad-deduċibbiltà tal-interessi ipoketarji mit-taxxa, billi jipprovdu għal mekkanizmu tal-ipprezzar orjentat aktar lejn is-suq fis-suq tal-kiri, u billi jorbtu aktar il-kirijet mal-introjt tal-unitajiet domestiċi fis-settur tad-djar soċjali. Jimmonitorjaw l-effetti tar-riformi fil-qasam tad-djar soċjali f'termini ta' aċċessibbiltà u affordabbiltà għall-unitajiet domestiċi bi dħul baxx. Ikomplu l-isforzi biex jirridirezżjonaw il-politiki tad-djar soċjali biex jgħinu lill-unitajiet domestiċi l-aktar fil-bżonn.
3. Jimplimentaw riformi fit-tieni pilastru tas-sistema tal-pensjonijiet, jiżguraw distribuzzjoni xierqa bejn il-ġenerazzjonijiet u fi hđanhom tal-kostijiet u r-riskji. Jissottostanzjaw iż-żieda gradwali tal-età statutorja tal-irtirar b'miżuri biex itejbu l-impjegabbiltà tal-haddiema ixjah. Jimplimentaw ir-riforma prevista fil-qasam tal-kura fit-tul bil-għan li jiżguraw is-sostenibbiltà, filwaqt li jiżguraw aċċess għust u l-kwalità tas-servizzi u jimmonitorjaw l-effetti tagħha.
4. Jieħdu miżuri ulterjuri biex itejbu l-parteeipazzjoni fis-suq tax-xogħol partikolarment minn persuni fil-margini tas-suq tax-xogħol u jnaqqsu d-diżinċentivi tat-taxxa fuq ix-xogħol. Jimplimentaw riformi fil-legiżlazzjoni tal-protezzjoni tax-xogħol u s-sistema tal-benefiċċji tal-qgħad, u jindirizzaw aktar ir-rigiditajiet tas-suq tax-xogħol. F'konsultazzjoni mas-sħab soċjali u skont il-prassi nazzjonali, jippermettu židiet aktar differenzjati fis-salarji billi jużaw bis-sħiħ il-qafas istituzzjonali eżistenti.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*